

Јасмина Ахметагић

ЗНАТИ УНАПРЕД: ПАРАНОЈА У СРПСКОЈ
КЊИЖЕВНОСТИ

Јасмина Ахметагић
ЗНАТИ УНАПРЕД: ПАРАНОЈА У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ

Издавач

Институт за српску културу
Приштина / Лепосавић

За издавача

Главни и одговорни уредник
Проф. др Драган Танчић

Рецензенти

Проф. др Даница Андрејевић, редовни професор
Проф. др Драган Бошковић, редовни професор
Проф. др Небојша Лазић, ванредни професор

Уредник

Др Ана Стишовић Миловановић, научни сарадник

Прелом и припрема

Миодраг Панић

Штампа

ГИД „Pi-press“, Пирот

Тираж

300

ISBN 978-86-89025-59-0

Јасмина Ахметагић

ЗНАТИ УНАПРЕД:
ПАРАНОЈА У СРПСКОЈ
КЊИЖЕВНОСТИ

Институт за српску културу – Приштина
Лепосавић 2020

Објављивање ове књиге финансирало је Министарство просвете,
науке и технолошког развоја Републике Србије.

„Пословица за параноике: ако могу да те наведу да поставиш погрешна питања, не морају да брину о одговорима.“

Томас Пинчон: *Дуја иравитације*

САДРЖАЈ

Знати унапред: Параноја и књижевност 9

ПАРАНОИДНА СВЕСТИ: ПРОГОНИТЕЉ ПРОГОНИТЕЉА

Софоклов Ајант: Трагедија параноидне свести 17

Илија Чворовић: „Све је супротно од оног
како изгледа да јесте.” 33

Пројективна идентификација Мустафе Маџара 47

Патолошки лажов Григорија Божовића 63

Самоубиство: случај Рјепнин 77

ПАРАНОИДНИ НАРАТИВ

Параноидни наратив Светислава Басаре:
Фама о бициклистима 103

Политика параноје у роману Светислава Басаре:
Дневник Марџе Коен 123

Енциклопедијска форма и параноидна епистемологија
у роману Светислава Басаре: *Усион и њаг*
Паркинсонове болести 139

Симеонски параноидни дискурс: од параноје
свакодневног живота до параноидне психозе
Симеона Хације 155

Параноидна исповест и воља за истином
у *Новом Јерусалиму* Борислава Пекића 171

ДВОЈНИК

Двојник у роману Живојина Павловића и Достојевског:
болест правде и аутентичност 187

Параноидна психоза у патријархалној култури:
Један разорен ум Лазара Комарчића 213

ПАРАНОИДНА ЉУБОМОРА

Психолошки роман Ђорђа Оџића 233

Паранојеви у роману *Па као* Владимира Табашевића 245

Извори 263

Литература 265